

Zionism Then and Now: The Jewish People and the Promised Land Throughout History

יום א' לפרשת ויגש – נר ז' של חנוכה תשע"ו
Young Israel of Jamaica Estates – December 13th, 2015

Part 2:

Zionism Through the Eyes of Chazal

I) CHAZAL'S PRECURSORS AND HISTORICAL CONTEXT

Nebuchadnezer II attempts to invade Egypt and is unsuccessful. In the wake of the defeat, seeing Babylon as severely weakened, Yehoyakim rebels (along with several other Babylonian tributaries) and declares independence.

(2) מלכים ב' (פרק כג'-כד')

(לו) בן עשרים וחמש שנה יהויקים במלכו ואחת עשרה שנה מלך בירושלם ושם אמו זבדה זבדה בת פדיה מן רומה: [...] (א) ביקמו עלה נבכדנאצר מלך בבל ויהי לו יהויקים עבד שלש שנים וישב וימרד בו:

II Kings (ch. 23-24)

36 Jehoiakim was 25 years old when he became king, and he ruled for eleven years in Jerusalem. His mother's name was Zebidah; she was Pedaiah's daughter and was from Rumah. [...] 1 In Jehoiakim's days, King Nebuchadnezzar of Babylon attacked. Jehoiakim had submitted to him for three years, but then Jehoiakim changed his mind and rebelled against him.

Zedekiah, after 9 years on the throne paying tribute to Nebuchadnezzar II, reestablishes Judah's alliance with Egypt and rebels against Babylonian. In response, Nebuchadnezzar invades Judah, besieges Jerusalem for a second time, and after 30 months, breaches the walls, imprisons and exiles the king and his people and destroys Solomon's Temple.

(4) מלכים ב' (פרק כה')

וימרד צדקיהו במלך בבל: (א) ויהי בשנת התשיעית למלכו בחדש העשירי בעשור לחדש בא נבכדנאצר מלך בבל הוא וכל חילו על ירושלם ויחן עליה ויבנו עליה דיק סביב: [...] (ד) ונתבקע העיר אתו (ו) ויתפשו את המלך ויעלו אתו אל מלך בבל רבקה וידברו אתו משפט: (ז) ואת בני צדקיהו שחטו לעיניו ואת עיני צדקיהו עור ויאסרוהו בנחשתיים ויבארו בבל: (ח) ובחדש החמישי בשבעה לחדש היא שנת תשע עשרה שנה למלך נבכדנאצר מלך בבל בא נבוכדנאצר רב טבחים עבד מלך בבל ירושלם: (ט) וישורף את בית ה' ואת בית המלך ואת כל בתי ירושלם ואת כל בית גדול שרף באש:

II Kings (ch. 25)

1 So in the ninth year of Zedekiah's rule, on the tenth day of the tenth month, Babylon's King Nebuchadnezzar attacked Jerusalem with his entire army. He camped beside the city and built a siege wall all around it. 4 Then the enemy broke into the city. [...] 6 So the Chaldeans captured the king and brought him back to the Babylonian king [...] 7 Zedekiah's sons were slaughtered right before his eyes. Then he was blinded, put in bronze chains, and taken off to Babylon. 8 On the seventh day of the fifth month in the nineteenth year of Babylon's King Nebuchadnezzar, Nebuzaradan arrived at Jerusalem. He was the commander of the guard and an official of the Babylonian king. 9 He burned down the LORD's temple, the royal palace, and all of Jerusalem's houses. He burned down every important building.

-605BCE-
(3156)

Major battle fought between Babylonian and Egyptian Armies. Babylonia led by Nebuchadnezer II defeats the Egyptian army at Carchemish and turns its attention to the Kingdom of Judah, a puppet government of the Egyptian Pharaoh Necho. As a result, Yehoyakim, King of Judah changes allegiance to Babylonia and begins paying a tribute from the Temple treasury.

-601BCE-
(3160)

(1) ירמיהו (פרק מו')

(א) אשר היה דבר ה' אל ירמיהו הנביא על הגוים: (ב) למצרים על חיל פרעה נכו מלך מצרים אשר היה על נהר פרת בכרמלש אשר הנה נבוכדנאצר מלך בבל בשנת הרביעית ליהויקים בן יאשיהו מלך יהודה:

Jeremiah (ch. 46)

1 This is what the LORD told the prophet Jeremiah concerning the nations. 2 About Egypt! A message for the army of Pharaoh Neco, Egypt's king, which was defeated by Babylon's Nebuchadnezzar at Carchemish near the Euphrates River in the fourth year of Judah's King Jehoiakim, Josiah's son:

-597BCE-
(3164)

In response to the rebellion of the Judaic monarchy, Nebuchadnezer II lays siege to Jerusalem, imprisons and exiles its king Yehoyachin b. Yehoyakim to Babylonia, and installs Zedekiah as a vassal king.

(3) מלכים ב' (פרק כד')

(ח) בן שמונה עשרה שנה יהויכין במלכו ושלשה חדשים מלך בירושלם [...] (י) בעת ההיא עלה עליו עבדי נבכדנאצר מלך בבל וירושלם ותבא העיר במצור: (יא) ויבא נבוכדנאצר מלך בבל על העיר ועבדיו צרים עליה: (יב) ויצא יהויכין מלך יהודה על מלך בבל הוא ואמו ועבדיו ושאריו וסריסיו וישח אתו מלך בבל בשנת שמונה למלכו: [...] (יד) והגלה את כל ירושלם ואת כל השרים ואת כל גבורי החיל עשרה עשרת אלפים גולה וכל החרש והמסגר לא נשארו וזולת דלת עם הארץ: [...] (יז) וימלך מלך בבל את מתניה דדו תחתיו ויסב את שמו צדקיהו: פ

II Kings (ch. 24)

8 Jehoiachin was 18 years old when he became king, and he ruled for three months in Jerusalem. [...] 9 He did what was evil in the LORD's eyes, just as all his ancestors had done. 10 At that time, the officers of Babylon's King Nebuchadnezzar attacked Jerusalem and laid siege to the city. 11 Babylon's King Nebuchadnezzar himself arrived at the city while his officers were blockading it. 12 Judah's King Jehoiachin, along with his mother, his servants, his officers, and his officials, came out to surrender to the Babylonian king. The Babylonian king took Jehoiachin prisoner in the eighth year of Jehoiachin's rule. [...] 14 Then Nebuchadnezzar exiled all of Jerusalem: all the officials, all the military leaders—ten thousand exiles—as well as all the skilled workers and metalworkers. No one was left behind except the poorest of the land's people. [...] 17 Then the Babylonian king made Mattaniah, Jehoiachin's uncle, succeed Jehoiachin as king. Nebuchadnezzar changed Mattaniah's name to Zedekiah.

-589BCE-
(3172)

Battle of Opis. The army of the Persian Empire led by Cyrus the Great invades and defeats Babylonia and annexes its territories to the Persian Empire. Shortly thereafter, Cyrus grants the Jews – through the power of a royal edict – the right to return to their homeland.

539BCE- (3222)

Purim story in Shushan, the capital of Persia

6 מגילת אסתר (פרק ב')

(ה) איש יהודי היה בשושן הבירה ושמו מרדכי בן יאיר בן שמעי בן קיש איש ימני: (ו) אשר הגלה מירושלים עם הגולה אשר הגלתה עם יבניה מלך יהודה אשר הגלה נבוכדנאצר מלך בבל:

II Kings (ch. 24)

5 Now there was a Jew in the fortified part of Susa whose name was Mordecai, Jair's son. He came from the family line of Shimei and Kish; he was a Benjaminite. (6) Benjaminites had been taken into exile away from Jerusalem along with the group, which included Judah's King Jeconiah, whom Babylon's King Nebuchadnezzar exiled to Babylon.)

Ezra the Scribe is given a royal edict from King Artaxerxes of Persia to lead the return of any desiring Jews to Jerusalem, and to rebuild the destroyed Temple.

7 עזרא (פרק ז')

(יא) וזה פרשן הנשטון אשר נתן המלך ארתחשסתא לעזרא הכהן הספר ספר דברי מצות ה' וחקיו על ישראל: פ (יב) ארתחשסתא מלך מלכא לעזרא כהנא ספר דתא די אלה שמא גמיר ובעת: (יג) מני שים טעם די כל מתנדב במלכותי מן עמה ישראל וכהנא ולוא למחא לירושלם עמו: (יד) כל קבל די מן קדם מלכא ושבעת יעטחי שליח לבקרא על יהוד וירושלם בדת אלה די בידך: (טו) ולהיכלא כסף וזהב די מלכא ויעטוחי התנדבו לאלה ישראל די בירושלם משכנה: (טז) וכל כסף וזהב די תהשכח בכל מדינת בבל עם התנדבות עמה וכהנא מתנדבין לבית אלהם די בירושלם:

Ezra (ch. 7)

11 This is a copy of the letter that Artaxerxes gave to Ezra the priest and scribe, a scholar of the text of the LORD's commandments and his requirements for Israel: 12 Artaxerxes, king of kings, to Ezra the priest, the scribe of the Instruction from the God of heaven. Peace! And now 13 I decree that any of the people of Israel or their priests or Levites in my kingdom who volunteer to go to Jerusalem with you may go. 14 You are sent by the king and his seven counselors to investigate Judah and Jerusalem according to the Instruction from your God, which is in your hand. 15 You should bring the silver and gold that the king and his counselors have freely offered to the God of Israel, whose dwelling is in Jerusalem, 16 together with any of the silver and gold that you find in the entire province of Babylonia. You should also bring the spontaneous gifts of the people and the priests, given freely for God's house in Jerusalem.

Period of the **Men of the Great Assembly** (*Anshei Ke'nesset HaGedola*), the governing religious counsel during the early Second Temple period. Comprised of 120 members including the last of the prophets. This body is responsible for a number of enduring changes to Jewish life including:

- 1) Final determination of the biblical canon (BT *Bava Batra* 15a);
- 2) Establishment of the holiday of Purim (BT *Megilla* 2a);
- 3) *Berachot, Te'fillot, Ke'dushot ve'Havdalot* (BT *Berachot* 33a);
- 4) Changing the script of the Torah (BT *Sanhedrin* 21b);
- 5) Restoring the people's observance of the Sabbath (BT *Shabbat* 123b)

9 משנה – מסכת אבות (א:א)

משה קבל תורה מסיני ומסרה ליהושע ויהושע לזקנים וזקנים לנביאים ונביאים מסרוה לאנשי כנסת הגדולה הם אמרו שלשה דברים הוו מתונים בדין והעמידו תלמידים הרבה ועשו סייג לתורה:

Mishna – Trac. Avot (1:1)

Moses received the Torah at Sinai and transmitted it to Joshua who then transmitted it to the Elders...to the Men of the Great Assembly; they stated three things: be deliberate in judgement, amass many students and create a fence for the Torah.

483-473-BCE (3278-3288)

457BCE- (3304)

445BCE- (3316)

210BCE- (3551)

5 עזרא (פרק א')

(א) ובשנת אחת לכורש מלך פרס לכלות דבר ה' מפי ירמיה העיר ה' את רוח כרש מלך פרס ויגבר קול בכל מלכותו וגם במכתב לאמר: (ב) זה אמר כרש מלך פרס כל ממלכות הארץ נתן לי ה' אלהי השמים והוא קדך עלי לבנות לו בית בירושלם אשר ביהודה: (ג) מי בכם מכל עמו יהי אלהיו עמו ויעל לירושלם אשר ביהודה ויבן את בית ה' אלהי ישראל הוא האלהים אשר בירושלם:

Ezra (ch. 1)

1 In the first year of King Cyrus of Persia's rule, to fulfill the LORD's word spoken by Jeremiah, the LORD stirred up the spirit of Persia's King Cyrus. The king issued a proclamation throughout his kingdom (it was also in writing) that stated: 2 Persia's King Cyrus says: The LORD, the God of heaven, has given me all the kingdoms of the earth. He has commanded me to build him a house at Jerusalem in Judah.

Nehemiah, cupbearer to King Artaxerxes of Persia, is instructed by the king to return to Jerusalem with funding for the rebuilding of the Temple.

8 נחמיה (פרק ב')

(א) ויהי בחודש ניסן שנת עשרים לארתחשסתא המלך ינו לפניו ואשא את הזין ואתנה למלך ולא הייתי רע לפניו: (ב) ויאמר לי המלך מדוע פניך רעים ואתה אינך חולה אין זה כי אם רע לב ואירא הרבה מאד: (ג) ואמר למלך המלך לעולם יחיה מדוע לא ירעו פני אשר העיר בית קברות אבתי חרבה ושעריה אכלו באש: ס (ד) ויאמר לי המלך על מה זה אתה מבקש ואתפלל אל אלהי השמים: (ה) ואמר למלך אם על המלך טוב ואם ייטב עבדך לפניך אשר תשלחני אל יהודה אל עיר קברות אבתי ואבננה: (ו) ויאמר לי המלך והשגל יושבת אצלו עד מתי יהיה מהלךך ומתי תשוב וייטב לפני המלך וישלחני ואתנה לו זמן: (ז) ואומר למלך אם על המלך טוב אגרות יתנו לי על פחוות עבר הנחר אשר יעבירוני עד אשר אבוא אל יהודה: (ח) ואגרת אל אסף שמר הפרדס אשר למלך אשר יתן לי עצים לקרות את שערי הבירה אשר לבית ולחומת העיר ולבית אשר אבוא אלי ויתן לי המלך פד אלהי הטובה עלי: (ט) ואבוא אל פחוות עבר הנחר ואתנה להם את אגרות המלך וישלח עמי המלך שרי חיל ופרשים: פ

Nehemiah (ch. 2)

1 In the month of Nisan, in the twentieth year of King Artaxerxes, the king was about to be served wine. I took the wine and gave it to the king. Since I had never seemed sad in his presence, 2 the king asked me, "Why do you seem sad? Since you aren't sick, you must have a broken heart!" I was very afraid 3 and replied, "May the king live forever! Why shouldn't I seem sad when the city, the place of my family's graves, is in ruins and its gates destroyed by fire?" 4 The king asked, "What is it that you need?" I prayed to the God of heaven 5 and replied, "If it pleases the king, and if your servant has found favor with you, please send me to Judah, to the city of my family's graves so that I may rebuild it." 6 With the queen sitting beside him, the king asked me, "How long will you be away and when will you return?" So it pleased the king to send me, and I told him how long I would be gone. 7 I also said to him, "If it pleases the king, may letters be given me addressed to the governors of the province Beyond the River to allow me to travel to Judah. 8 May the king also issue a letter to Asaph the keeper of the king's forest, directing him to supply me with timber for the beams of the temple fortress gates, for the city wall, and for the house in which I will live." The king gave me what I asked, for the gracious power of my God was with me.

Death of Simeon the Just (*Shimon Ha'Tzadik*) – the last member of the Great Assembly.

10 משנה – מסכת אבות (א:ב)

שמעון הצדיק היה משירי כנסת הגדולה הוא היה אומר על שלשה דברים העולם עומד על התורה ועל העבודה ועל גמילות חסדים:

Ezra (ch. 7)

Simon the just was from the remaining members of the Great Assembly. He stated that the world stands on the three things: on Torah, on worship and on acts of kindness.

While fighting in Egypt, Antiochus IV is told of an attack on Jerusalem that deposed his appointed High Priest. He then marched on the city, massacred its inhabitants, re-installed his appointee and instituted measures to further entrench the hellenization of Jerusalem.

12) 2 Maccabees (ch. 5)

11 When the news of what had happened in Jerusalem reached Antiochus, he thought the whole country of Judea was in revolt, and he became as furious as a wild animal. So he left Egypt and took Jerusalem by storm, 12 giving his men orders to cut down without mercy everyone they met and to slaughter anyone they found hiding in the houses. 13 They murdered everyone—men and women, boys and girls; even babies were butchered. 14 Three days later Jerusalem had lost 80,000 people: 40,000 killed in the attack and at least that many taken away to be sold as slaves.

(170BCE-140BCE): Period of the leadership of Yossi b. Yoezer of Tzereida as Prince (*Nassi*) and Yossi b. Yohanan of Jerusalem as Head of Court (*Av Beit Din*).

14) תלמוד בבלי – מס' שבת (יד:)

דתנאי: יוסי בן יועזר איש צרידה ויוסי בן יוחנן איש ירושלים גזרו טומאה על ארץ העמים ועל כלי זכוכית.

Bab. Talmud – Trac. Shabbat (14b)

For it was taught, Jose b. Jo'ezer of Zeredah and Jose b. Yohanan of Jerusalem decreed uncleanness in respect of the country of the heathens and glassware.

15) משנה – מס' אבות (א:ד-ה)

יוסי בן יועזר איש צרידה ויוסי בן יוחנן איש ירושלים קבלו מהם יוסי בן יועזר אומר יהי ביתך בית ועד לחכמים והוי מתאבק בעפר רגליהם והוי שותה בצמא את דבריהם: יוסי בן יוחנן איש ירושלים אומר יהי ביתך פתוח לרוחה ויהיו עניים בני ביתך...

Mishnah – Trac. Avot (1:4-5)

...Let your house be a meeting place for sages; sit in the dust at their feet, and with thirst, drink their words.
...Let your house be open wide; let the poor join the members of our household...

16) תלמוד בבלי – מס' סוטה (מז.-מז:)

משנה: [...] משמת יוסי בן יועזר איש צרידה ויוסי בן יהודה איש ירושלים - בטלו האשכולות
גמרא: מאי אשכולות: אמר רב יהודה אמר שמואל: איש שהכל בו.

Bab. Talmud – Trac. Sota (47a-47b)

Mishnah: When Yose ben Yoezer, the leader of the city of Tzereidah, and Yose ben Yehudah, the leader of Jerusalem, died, the Eshkolot ceased.
Gemara: What is meant by "Eshkolot"? A man in whom all [knowledge] rests.

(30BCE-10CE) Period of leadership of Hillel (*Nassi*) and Shammai (*Av Beit Din*).

19) משנה – מס' אבות (א:יב,טו)

[...] הלל אומר הוי מתלמידיי של אהרן אוהב שלום ורודף שלום אוהב את הבריות ומקרבן לתורה: [...] שמאי אומר עשה תורתך קבע אמור מעט ועשה הרבה והוי מקבל את כל האדם בסבר פנים יפות:

Mishnah – Trac. Avot (1:12.15)

[...] Be among the disciples of Aaron, loving peace and pursuing peace, loving people and drawing them close to the Torah [...] Shammai used to say Make your Torah study a fixed habit. Say little and do much; and greet everyone cheerfully.

(37BCE-4BCE) Period of the reign of Herod the Great, a Roman Client King of Judea.

After Antiochus IV Epiphanes ascended the throne of the Seleucid Empire, Jason, the brother of Onias (חוניי) the High Priest, bribes Antiochus to install him in place of his brother.

11) 2 Maccabees (ch. 4)

7 Later, when King Seleucus died and Antiochus (known as Epiphanes) became king, Jason the brother of Onias became High Priest by corrupt means. 8 He went to see the king and offered him 27,000 pounds of silver with 6,000 more pounds to be paid later. 9 Jason also offered him an additional 11,250 pounds of silver for the authority to establish a stadium where young men could train and to enroll the people of Jerusalem as citizens of Antioch.

After the death of his father Matityahu, Judah Macabbee leads a revolt against the Seleucid Empire and, after a war of several years, achieves political independence for the Jews for the first time in centuries.

13) 1 Maccabees (ch. 3)

1 Judas Maccabeus took the place of his father Mattathias. 2 All his brothers and all the loyal followers of his father gave him their support, and they were happy to carry on Israel's war. 3 Judas brought greater glory to his people. In his armor, he was like a giant. He took up his weapons and went to war; with his own sword he defended his camp.

(140BCE-100BCE). Period of leadership of Yehoshua b. Pe'rachya (*Nassi*) and Nittai Ha'Arbeli (*Av Beit Din*).

17) משנה – מס' אבות (א:ו-ז)

[...] יהושע בן פרחיה אומר עשה לך רב וקנה לך חבר והוי דן את כל האדם לכף זכות: נתאי הארבלי אומר הרחק משכן רע ואל תתחבר לרשע ואל תתיאש מן הפרענות:

Mishnah – Trac. Avot (1:6-7)

[...] Get yourself a teacher, acquire a companion, and give everyone the benefit of the doubt. [...] Keep far from a bad neighbor, do not associate with a bad person, and do not despair of divine retribution.

Pompey the Great, consul of the Roman Republic, after conquering the Pontic Kingdom (modern day Turkey), is asked to intervene in a civil war in Judea over the Hasmonean monarchy. This intervention makes Judea a Roman province ending over a century of Jewish political autonomy.

(100BCE-60BCE) Period of leadership of Yehuda b. Tavai (*Nassi*) and Shimon b. Shetach (*Av Beit Din*).

(60BCE-30BCE) Period of leadership of Shemaya (*Nassi*) and Avtalyon (*Av Beit Din*).

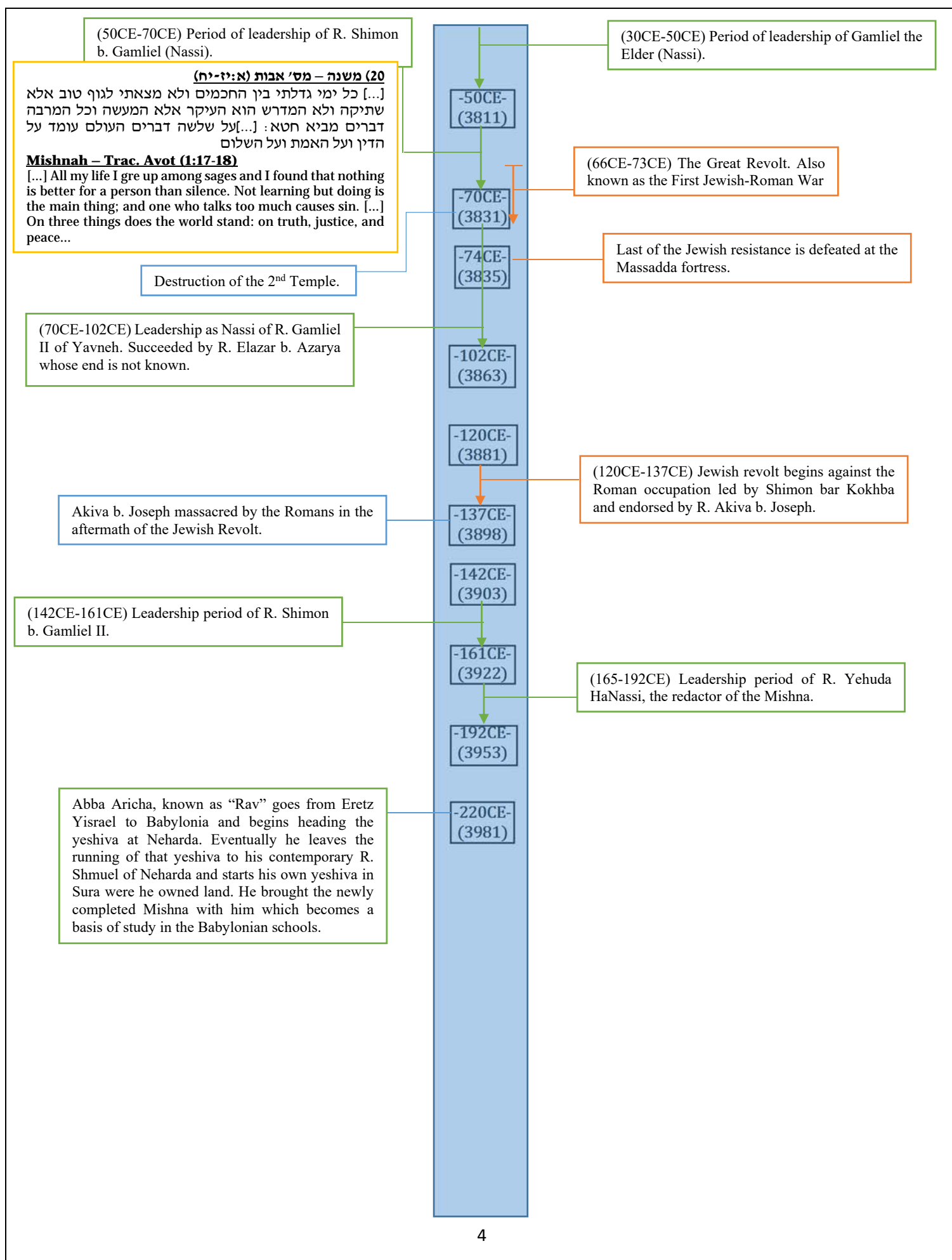
18) משנה – מס' אבות (א:ו-ז)

[...] שמעיה אומר אהוב את המלאכה ושנא את הרבנות ואל תתודע לרשות: אבטליון אומר חכמים הזהרו בדבריכם שמא תחובו חובת גלות ותגלו למקום מים הרעים וישתו התלמידים הבאים אחריכם וימותו ונמצא שם שמים מתחלל:

Mishnah – Trac. Avot (1:6-7)

[...] Love work, hate public office, and do not become too intimate with the ruling power. [...] Sages, be careful what you say, lest you incur the penalty of exile and find yourself banished to a place of evil waters, where your disciples who follow you may drink from them and die, with the result that the name of Heaven will be profaned.

(10CE-30CE) Period of leadership of Shimon b. Hillel (*Nassi*).

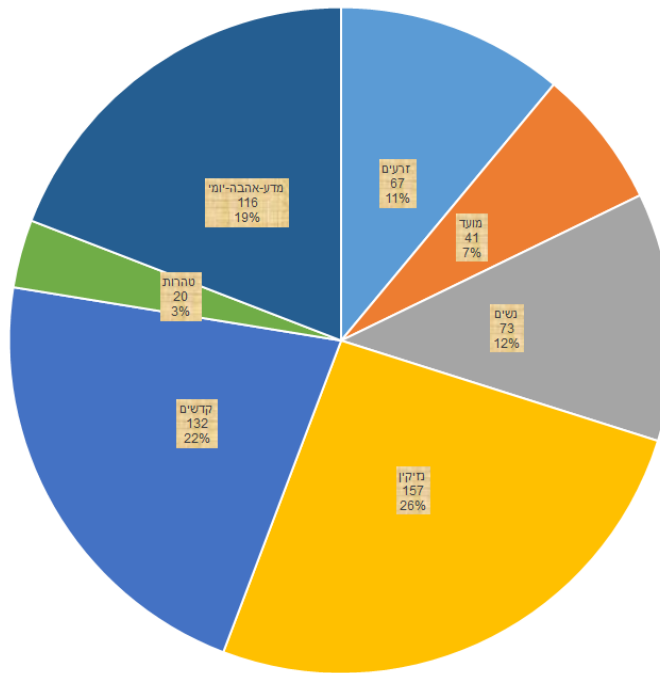

II) THE SIX SEDARIM OF THE MISHNA

Breakdown of 613 Commandments (Maimonides) – מנין תרי"ג מצוות ע"פ הרמב"ם

מנין המצוות ע"פ סדרי הש"ס

III) THE LAND AND ITS PEOPLE

22) תלמוד בבלי – מס' גיטין (נו. -נו. 56a-56b) – Bab. Talmud – Trac. Gittin

Abba Sikra the head of the biryoni in Jerusalem was the son of the sister of Rabban Johanan b. Zakkai. [The latter] sent to him saying, Come to visit me privately. When he came he said to him, How long are you going to carry on in this way and kill all the people with starvation? [...]

When he reached the Romans he said, Peace to you, O king, peace to you, O king. He [Vespasian] said: Your life is forfeit on two counts, one because I am not a king and you call me king, and again, if I am a king, why did you not come to me before now? He replied: As for your saying that you are not a king, in truth you are a king, since if you were not a king Jerusalem would not be delivered into your hand, as it is written, And Lebanon shall fall by a mighty one. 'Mighty one' [is an epithet] applied only to a king, as it is written, And their mighty one shall be of themselves etc.; and Lebanon refers to the Sanctuary, as it says, This goodly mountain and Lebanon. [...]

At this point a messenger came to him from Rome saying, Up, for the Emperor is dead, and the notables of Rome have decided to make you head [of the State]. [...]

He said; I am now going, and will send someone to take my place. You can, however, make a request of me and I will grant it. He said to him: Give me Yavneh and its Wise Men, and the family chain of Rabban Gamaliel, and physicians to heal R. Zadok.

R. Joseph, or some say R. Akiba, applied to him the verse, "[God] turns wise men backward and makes their knowledge foolish". He ought to have said to him; Let them [the Jews] off this time. He, however, thought that so much he would not grant, and so even a little would not be saved.

גיטין (נו. 56a-56b): אבא סקרא ריש בריוני דירושלים בר אחתיה דרבן יוחנן בן זכאי הוה, שלח ליה: תא בצינעא לגבאי. אתא, א"ל: עד אימת עבדיתו הכי, וקטליתו ליה לעלמא בכפנא? [...]

כי מטא להתם, אמר: שלמא עלך מלכא, שלמא עלך מלכא! א"ל: מיחייבת תרי קטלא, חדא, דלאו מלכא אנא וקא קרית לי מלכא! ותו, אי מלכא אנא, עד האידנא אמאי לא אתית לגבאי? א"ל: דקאמרת לאו מלכא אנא, איברא מלכא את, דאי לאו מלכא את לא מימסרא ירושלים בידך, דכתיב: (ישעי' י: לד) "והלבנון באדיר יפול", ואין "אדיר" אלא מלך, דכתיב: (ירמ' ל: כא) "והיה אדירו ממנו וגו'", ואין "לבנון" אלא בית המקדש, שנאמר: (דברי' ג: כה) "ההר הטוב הזה והלבנון";

אדהכי אתי פריסתקא עליה מרומי, אמר ליה: קום, דמית ליה קיסר, ואמרי הנהו חשיבי דרומי לאותיבך ברישא. [...]

אמר ליה: מיזל אזילנא ואינש אחרינא משדרנא, אלא בעי מינאי מידי דאתן לך.

אמר ליה: תן לי יבנה וחכמיה, ושושילתא דרבן גמליאל, ואסוותא דמסיין ליה לרבי צדוק. קרי עליה רב יוסף, ואתימא רבי עקיבא: משיב חכמים אחור ודעתם יסכל, איבעי למימר ליה לשבקינהו הדא זימנא. והוא סבר, דלמא כולי האי לא עביד, והצלה פורתא נמי לא הוי.

The Talmud (Berachot 28b) recounts: "When R. Yochana b. Zakai became sick, his students came to visit him. Once he saw them, RYBZ began to cry; he students said to him: our pillar, strong hammer, why are you crying? RYBZ responded: even if I were being led before a king of flesh and blood who remains in this world today but tomorrow will be in his grave, where his anger is not an eternal anger and if he imprisons me, his sentence is not enteral, and if he puts me to death, his death is not an eternal death, and I would have the opportunity to appease him with words or through a bribe, - nevertheless, in such a case I would still cry; and now that I am being led to the King of Kings who is eternal and whose anger is eternal and whose imprisonment is eternal and whose death sentence is eternal and whom I am unable to appease with words or through a bribe, and what's more is that I have two paths in front of me – one path leading to the Garden of Eden and the other path leading to Gehinnom, and I have no idea to which path I am headed, and I should not cry?!"

Many ask on this passage: why did RYBZ add the "and what's more is that I have two paths in front of me"? Many a sermon has explained that the last sentence hints to RYBZ's immense doubt that remained in his consciousness for all the years he dwelled in Yavneh since the destruction of the Second Temple. All those years earlier, he had made a decision and he was never sure if he made the right decision.

When the Emperor Vespasian turned to RYBZ and instructed him to make a request that would be granted, and RYBZ responded immediately: "Give me Yavneh and its Wise Men". The Talmud explains that R. Akiva or R. Yosef questioned whether it was the correct decision – he should have asked for complete salvation – he could have requested that Jerusalem and the Temple be spared. And the Talmud adds that RYBZ thought at that moment: maybe such a request will not be granted and even a smaller salvation will not be attainable.

Put differently: such a great request as the salvation of all of Jerusalem, Vespasian would have denied and the Jewish people would have lost out on both Jerusalem and the wise men of Yavneh. This decision RYBZ was forced to make within a short moment. The decision was intuitive. Who could really know how Vespasian would have responded to the request to save Jerusalem. This question was a grave one, perhaps the most grave question in all of Jewish history, and to decide RYBZ was alone, without the advice of his colleagues and had to decide in an instant! It seems that he was never certain that he made the right decision.

On the one hand it seemed to him that he may have had the ability to influence Vespasian to save Jerusalem, just as R. Yosef and R. Akiva thought. His heart ached that he did not make that request. On the other hand, RYBZ thought: it is prohibited to leave the safety of the wise men of Yavneh in question and the entire Oral Law. With all of the sanctity and the significance of the Temple, the survival of the people is not dependent on it. However, without the Oral Torah, the people could not survive for even a moment.

How great must have been his pain, how much anguish must he have endured, how many sleepless nights and saddened days must RYBZ have experienced because of this uncertainty – it is hard for us to imagine. In the final moments of his life, as he was parting from his students, he emphasized that, more than anything else, he feared specifically the reckoning he faced because of this question. He faced one of two paths: the first, the correct decision, the second the wrong decision. One led to the Garden of Eden and the other to the depths of Hell, but it's simply impossible for the mortal flesh of a person to ever know for certain decisions of such magnitude, if he has chosen the correct path.

If RYBZ the great did not ever cease from acknowledging the historical weight of his decision, how much more so must we, when considering our dilemma, never be confident to the point that we're certain we are always correct.

הגמרא (ברכות כה, ב) מספרת: "וכשחלה ריב"ז נכנסו תלמידיו לבקרו. כיון שראה אותם, התחיל לבכות. אמרו לו תלמידיו: נר ישראל, עמוד הימיני, פטיש החזק – מפני מה אתה בוכה? א"ל: אילו לפני מלך בשר ודם היו מוליכין אותי, שהיום כאן ומחר בקבר, שאם כועס עלי – אין כעסו כעס עולם, ואם אוסרני – אין איסורו איסור עולם, ואם ממיתני – אין מיתתו מיתת עולם, ואני יכול לפייסו בדברים ולשחדו בממון, - אעפ"כ הייתי בוכה; ועכשו שמוליכין אותי לפני מלך מלכי המלכים הקב"ה, שהוא חי וקיים לעולם ולעולמי עולמים, שאם כועס עלי – כעסו כעס עולם, ואם אוסרני – איסורו איסור עולם, ואם ממיתני – מיתתי מיתת עולם, ואיני יכול לפייסו בדברים ולא לשחדו בממון, ולא עוד: אלא שיש לפני ב' דרכים – אחת של גן עדן ואחת של גיהנום, ואיני יודע באיזה מוליכים אותי, ולא אבכה?"

מקשין העולם: למה היה לו להוסיף: "ולא עוד: אלא שיש לפני ב' דרכים"? מדרשנים עונים על זה, כי במשפט האחרון "ולא עוד" רמז ריב"ז על חשש גדול שנקר במוחו כל השנים שהתגורר ביבנה, מאז חורבן בית המקדש. לפני שנים הוא פסק בשאלה חמורה ולא היה בטוח אם טוב פסק. כאשר אספסינוס קיסר פנה לריב"ז: "אלא בעי מינאי מידי דאתן לך", ענה ר' יוחנן בן זכאי, מיד: "נתן לי יבנה וחכמיה" וכו'. מספרת הגמרא: "קרי עליה רב יוסף ואיתימא ר' עקיבא: 'משיב חכמים אחר ודעתם יסכל'. איבעי ליה למימר ליה לשבקינהו הדא זימנא", - הלא יכול היה לבקש הצלת ירושלים ובית המקדש. והגמרא מוסיפה לספר, כי ר' יוחנן בן זכאי חשב בשעת מעשה: דילמא כולי האי לא עביד, והצלה פורתא נמי לא הווי'.

במילים אחרות: בקשה גדולה כזאת, כהצלת ירושלים, היה אספסינוס דוחה, כך שהעם היהודי היה מפסיד את שניהם – גם את ירושלים וגם את חכמי יבנה. את ההכרעה הזאת היה על ר' יוחנן בן זכאי לעשות תוך דקה אחת. ההחלטה היתה אינטואטיבית. מי יכול היה אז לחזות מראש איך אספסינוס יגיב על אותה הבקשה של הצלת ירושלים. השאלה היתה שאלה חמורה, אולי השאלה החמורה ביותר בתולדות ישראל, ולפסוק אותה היה צריך ריב"ז בעצמו, ללא התייעצות עם חבריו, תוך כדי דיבור! ממילא, מעולם לא היה בטוח, אם הכריע נכון.

מצד אחד נדמה לו, כי יכול היה להשפיע על אספסינוס שיציל את ירושלים, כפי שחשבו רב יוסף ורבי עקיבא. לבו צעזעב דם על שלא ביקש את זה. מאידך גיסא, חשב הוא: אסור היה להעמיד בספק סכנה את חכמי יבנה והתורה שבעל פה. עם כל קדושתו וחשיבותו של בית המקדש, קיום האומה איננו תלוי בו. אולם, ללא תושבע"פ לא תוכל האומה להתקיים אף לזמן קט.

מה גדולה היה צערו, כמה עגמת נפש סבל, כמה לילות נדודי-שינה וימי-עצב עברו עליו, על ריב"ז, עקב הספק הזה, קשה לנו לשער. ברגעים האחרונים של חייו, כאשר נפרד מתלמידיו, הדגיש, כי – מלבד הכל – ירא הוא במיוחד מהד"ן וחשבון שעליו יהיה לתת להקב"ה על ההכרעה בשאלה זו. היו שני דרכים: האחד – הנכון, השני – הבלתי נכון. האחד מוביל לגן עדן, והשני – לגיהנום, אולם אין ילוד אשה יכל לדעת בנוגע להכרעות כאלה, אם הלך בדרך הישר או לא.

אם ריב"ז הגדול לא חדל מלתוודות על אותה ההכרעה ההיסטורית, בודאי שהדילמה של שתי דרכים צריכה להיות תמיד לנגד עינינו, ולא נתגאה שתמיד פעלנו כשורה.